

Domājot par nākamo gadu iedzīvotāji vairs nav tik optimistiski kā iepriekš

Tikai 46% iedzīvotāju paredz, ka viņiem personīgi un tikai 31% – ka Latvijai – nākamais gads būs labāks par šo.

2024. gada decembrī pētījumu centra SKDS veiktās aptaujas dati liecina, ka gada nogalē tikai 19% iedzīvotāju šo gadu Latvijai novērtē kā labāku, 27% uzskata, ka tas ir bijis sliktāks, bet 47% domā, ka tas ir bijis tāds pats kā iepriekšējais.

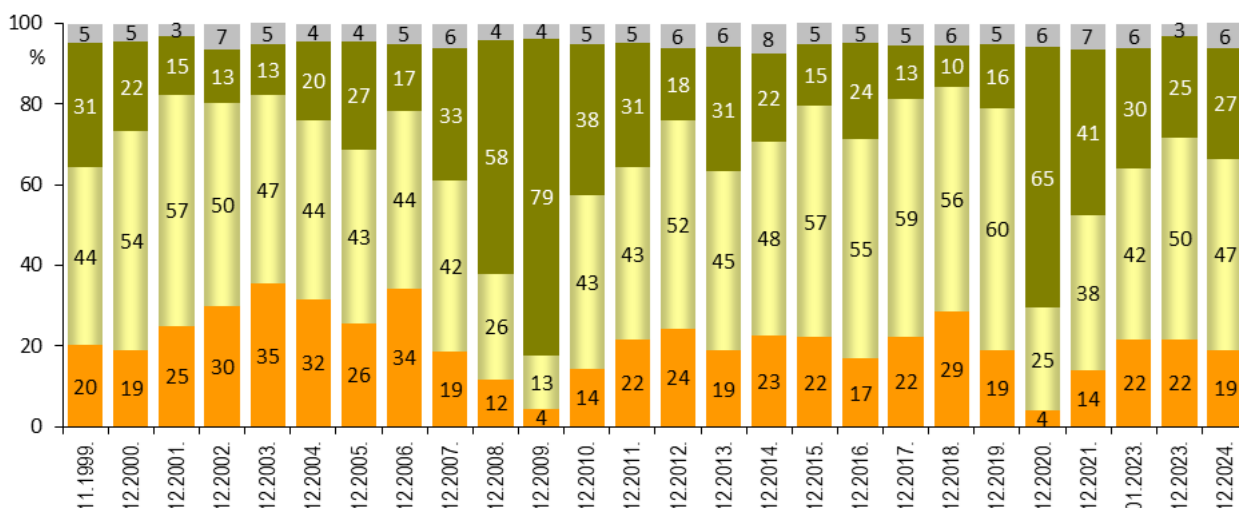
Šie vērtējumi kopumā ir sliktāki nekā pagājušā gada nogalē iegūtie. Pirms gada pozitīvas atbildes sniedza par 3 procentu punktiem vairāk iedzīvotāju – t.i. 22% iedzīvotāju 2023.gadu Latvijai vērtēja kā labāku par iepriekšējo, bet 25% to vērtēja kā sliktāku, kas ir mazliet mazāk nekā šī gada nogalē iegūtie 27%.

Vēsturiski vissliktākais aizvadītā gada novērtējums Latvijas iedzīvotāji pauda 2009.gada nogalē, kad kopumā tikai 4% 2009.gadu Latvijai vērtēja kā labāku nekā iepriekšējo, bet 79% - kā sliktāku. Kā Latvijai ļoti sliktu iedzīvotāji ir novērtējuši arī 2020.gadu, kad kopumā 65% to novērtēja kā sliktāku nekā iepriekšējo.

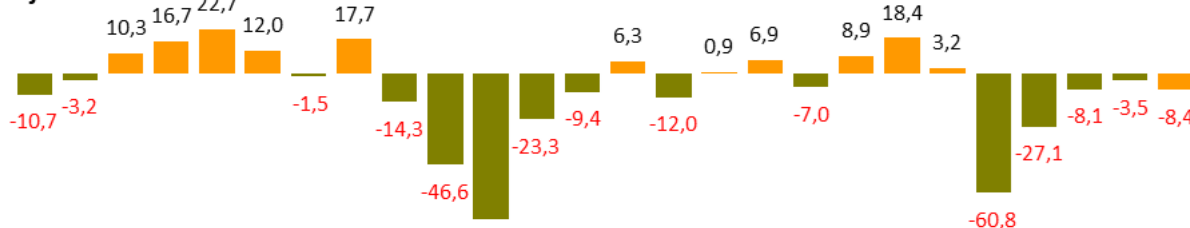
Kāds Latvijai bija aizejošais gads - labāks, sliktāks vai tāds pats kā pagājušais gads?

(%) (visi respondenti)

■ Labāks
■ Tāds pats
■ Sliktāks
■ Grūti pateikt

Vērtējumu indeksi

Indeksis parāda pozitīvo un negatīvo vērtējumu starpību -74,1
 Bāze: visi respondenti, n=1000 katrā no aptaujām

SKDS dati

Savukārt vēsturiski vislabākos aizvadītā gada novērtējumus Latvijas iedzīvotāji pauda 2003. gada nogalē, kad kopumā 35% aptaujāto uzskatīja, ka 2003. gads Latvijai ir bijis labāks par iepriekšējo, bet tikai 13% – ka sliktāks. Tāpat ļoti pozitīvu vērtējumu saņēma 2006. gads, kad 34% uzskatīja, ka tas ir bijis labāks, bet 17% – ka sliktāks par iepriekšējo gadu.

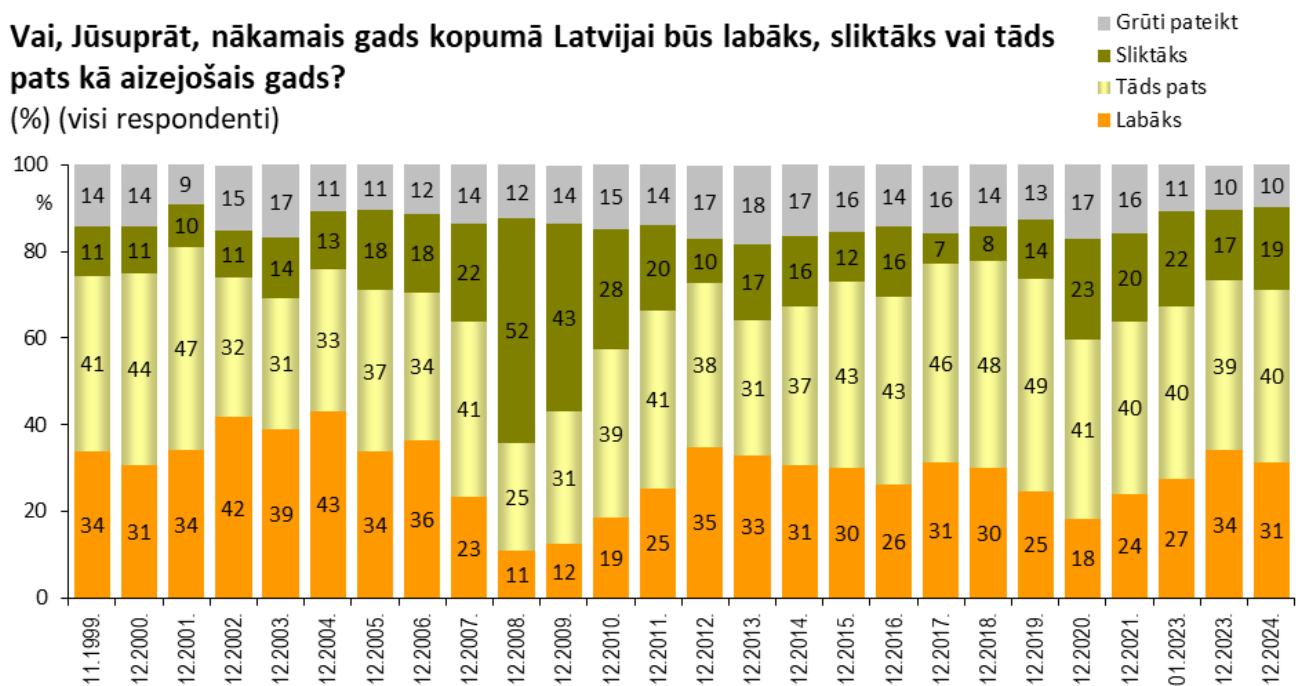
Savukārt iedzīvotāju izteiktās prognozes par to, kāds Latvijai varētu būt nākamais gads, liecina par nelielu pesimisma pieaugumu, salīdzinot ar atbildēm, kādas par tuvāko nākotni tika sniegtas aizvadītā gada nogalē.

Prognozējot, vai Latvijai 2025. gads Latvijai būs labāks, sliktāks vai tāds pats kā 2024. gads, kopumā 31% iedzīvotāju paredz, ka tas būs labāks, 19% uzskata, ka tas būs sliktāks, bet 40% domā, ka tas būs tāds pats kā 2024. gads.

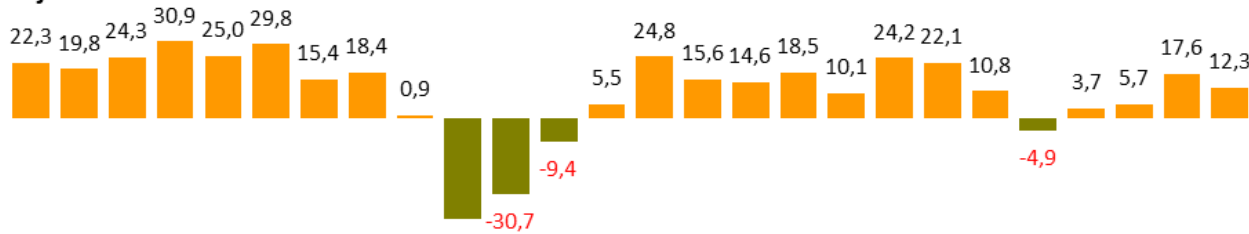
Salīdzinājumam, pagājušā gada nogalē kopumā 34% iedzīvotāju prognozēja, ka 2024. gads Latvijai būs labāks, 17% domāja, ka būs sliktāks, bet 39% paredzēja, ka tas būs tāds pats kā tobrīd aizejošais – 2023. gads.

Vai, Jūsaprāt, nākamais gads kopumā Latvijai būs labāks, sliktāks vai tāds pats kā aizejošais gads?

(%) (visi respondenti)

Vērtējumu indeksi

Indeksi parāda pozitīvo un negatīvo vērtējumu starpību
Bāze: visi respondenti, n=1000 katrā no aptaujām

SKDS dati

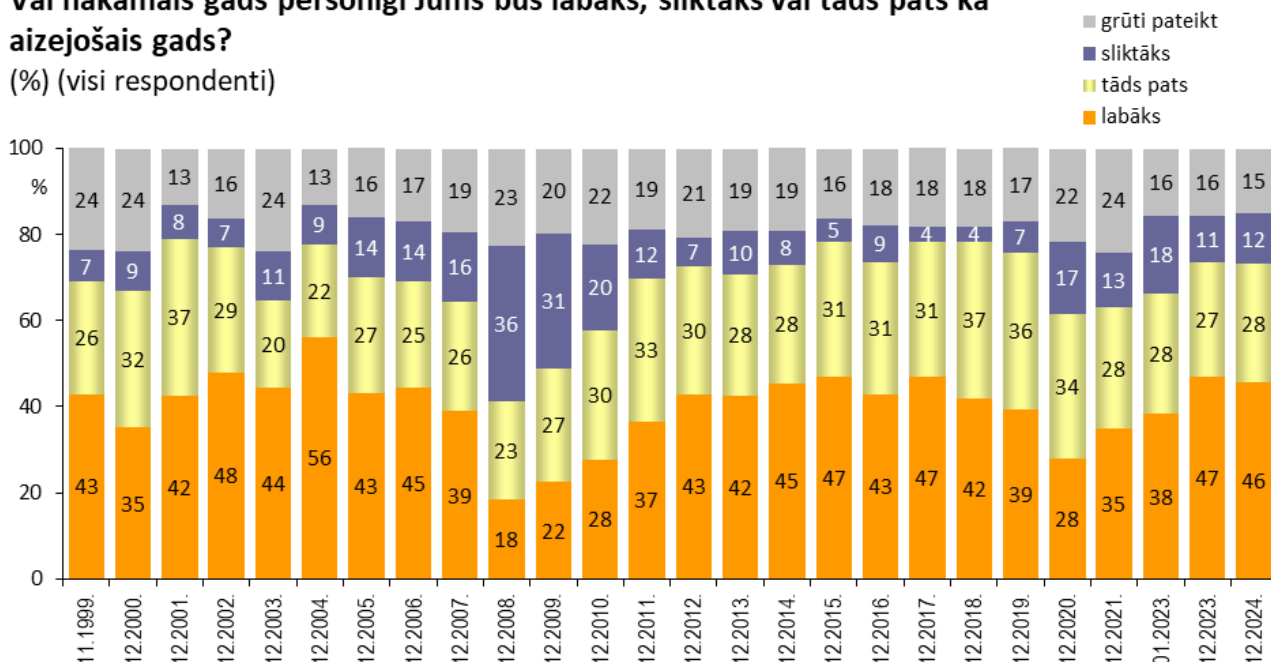
Vēsturiski vispesimistiskākās nākamā gada prognozes savai valstij Latvijas iedzīvotāji sniedza 2008. gada nogalē, kad tikai 11% iedzīvotāju prognozēja, ka nākamais gads Latvijai būs labāks par aizejošo, bet 52% paredzēja, ka tas būs sliktāks. Lai gan nedaudz labāka, tomēr vēl aizvien ļoti pesimistiska

bija arī 2009. gada nogale, kad 12% iedzīvotāju prognozēja, ka nākamais gads Latvijai būs labāks par aizejošo, bet 43% paredzēja, ka tas būs sliktāks.

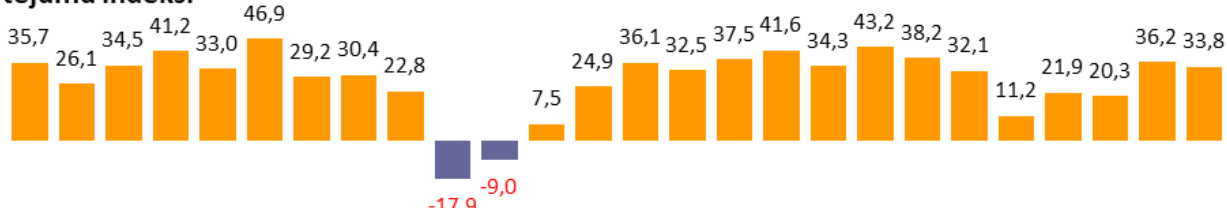
Savukārt visoptimistiskāk Latvijas iedzīvotāji nākotnē ir raudzījušies aizpagājušās desmitgades pirmajā pusē, kad 2002. un 2004. gada nogalēs attiecīgi 42% un 43% iedzīvotāju prognozēja, ka nākamais gads Latvijai būs labāks par aizejošo, bet tikai 11% un 13% – ka sliktāks.

Vai nākamais gads personīgi Jums būs labāks, sliktāks vai tāds pats kā aizejošais gads?

(%) (visi respondenti)

Vērtējumu indeksi

Indeksi parāda pozitīvo un negatīvo vērtējumu starpību
Bāze: visi respondenti, n=1000 katrā no aptaujām

SKDS dati

Līdzīgi kā citos kopš 1999. gada veiktajos mērījumos, prognozējot savu personīgo nākotni, iedzīvotāji tradicionāli ir krietni optimistiskāki nekā domājot par valsti.

Iedzīvotāju izteiktās prognozes par to, kāds viņiem personīgi būs 2025. gads – labāks, sliktāks vai tāds pats kā šis, liecina, ka kopumā gandrīz puse (46%) paredz, ka nākamais gads viņiem būs labāks, tikai 12% uzskata, ka tas būs sliktāks, bet 28% domā, ka tas būs tāds pats kā 2024.gads.

Tas ir tikai pavisam mazliet mazāk optimistisks vērtējums nekā pagājušā gada nogalē paustais, kad 47% prognozēja, ka nākamais gads viņiem personiski būs labāks, 11% domāja – ka sliktāks, bet 27% paredzēja, ka tas būs tāds pats kā 2023. gads.

Vēsturiski vispesimistiskākās personīgas nākotnes prognozes Latvijas iedzīvotāji sniedza 2008. gada nogalē, kad tikai 18% iedzīvotāju paredzēja, ka nākamais gads viņiem personīgi būs labāks par aizejošo, bet 36% prognozēja, ka tas būs sliktāks. Lai gan nedaudz labāka, tomēr vēl aizvien ļoti pesimistiska bija arī 2009. gada nogale, kad 22% iedzīvotāju prognozēja, ka viņiem personīgi nākamais gads būs labāks par aizejošo, bet 31% paredzēja, ka tas būs sliktāks.

Kopumā 2008. un 2009. gada nogales ir bijušas vienīgās kopš 1999. gada, kad pētījumu centrs SKDS gada beigās uzsāka veikt regulārus aizvadītā gada vērtējumu mērījumus, kad iedzīvotāji biežāk savu personisko nākotni ir vērtējuši pesimistiski. Visos pārējos gados vairāk vai mazāk dominējošs ir bijis optimisms.

Savukārt visoptimistiskāk Latvijas iedzīvotāji savā personīgajā nākotnē ir raudzījušies 2004. gada nogalē, kad 56% iedzīvotāju prognozēja, ka nākamais gads viņiem personīgi būs labāks par aizejošo, bet tikai 9% – ka sliktāks.

2024. gada decembra aptaujas tehniskā informācija

Aptaujā uzdotie jautājumi:

”Kāds, Jūsaprāt, Latvijai bija aizejošais 2024. gads - labāks, sliktāks vai tāds pats kā iepriekšējais 2023. gads?”

„Vai, Jūsaprāt, 2025. gads kopumā Latvijai būs labāks, sliktāks vai tāds pats kā 2024. gads?”

”Kā Jūs domājat, vai 2025. gads personīgi Jums būs labāks, sliktāks vai tāds pats kā 2024. gads?”

Dati iegūti SKDS Latvijas pastāvīgo iedzīvotāju aptaujā, veicot tiešās intervijas respondentu dzīves vietās. Aptaujas veikšanas laiks: 30.11.2024. – 09.12.2024. Ar stratificētās nejaušās izlases metodi kopumā tika aptaujāti 1003 respondenti vecumā no 18 līdz 75 gadiem visā Latvijā. Izlase ir reprezentatīva attiecībā pret ģenerālo kopumu. Pētījuma statistiskā kļūda ir + / - 3% robežās.

Aptaujas veicējs

Sabiedriskās domas pētījumu centrs **SKDS**

Baznīcas iela 32-2, Rīga, Latvija, LV-1010

Tālr.: 67 312 876

E-mail: skds@skds.lv

www.skds.lv